

proiecte _____

în acest număr _____

Şase luni de Europe Direct la IER

Odată cu evenimentul de lansare din data de 8 martie a.c., Centrul de Informare Europe Direct (CIED) Bucureşti a dat startul unei serii de activităţi interesante şi utile, care s-au desfăşurat pe parcursul lunilor aprilie şi mai.

Astfel, *Anul European al Cetăţenilor*, desemnat de Comisia Europeană şi programul *Să ştii mai multe, să fii mai bun!*, iniţiat de Ministerul Educaţiei Naţionale au constituit un bun prilej pentru organizarea unui set de 8 ore de *informare europeană cu tematica cetăţeniei europene*, dedicat elevilor de liceu şi studenţilor din regiunea Bucureşti-Ilfov. Desfăşurate în săptămâna 1 - 5 aprilie, atât la sediul Centrului, cât şi la liceele incluse în program, seminariile au avut scopul de a informa cei aproximativ 200 de participanţi (elevi de clasele IX - XII, studenţi, profesori) cu privire la drepturile cetăţenilor europeni ...

pag 2

- 4 *Către o Strategie Globală Europeană, prin abordări regionale coordonate*
- 4 *Stagii de practică la Institutul European din România în cadrul Proiectului POSDRU/90/2.1/S/62955*
- 5 *The New EU Diplomat: Beyond Democracy Defending*
Sesiunea de formare din Bucureşti, România (16 - 18 mai 2013)
- 6 *Protocolul nr. 15 de modificare a Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale*
- 7 *Criza economică şi modelul social european*

eveniment _____

Taxarea tranzacţiilor financiare

Institutul European din România, în colaborare cu Banca Naţională a României, a organizat în data de 11 iunie 2013 conferinţa intitulată *Taxarea tranzacţiilor financiare şi consecinţele sale asupra creşterii economice, stabilităţii financiare şi finanţelor publice*. Parte integrantă a seriei de dezbateri „Politicile României”, evenimentul s-a bucurat de prezenţa dlui **Valentin Lazea**, Economist şef, Banca Naţională a României, a dlui **Lucian Liviu Albu**, Director, Institutul de Prognoză Economică, Academia Română, membru al Consiliului Fiscal, a dlui **Moisă Altăr**, prof. univ. dr., Academia de Studii Economice ...

pag 3

Totodată, într-un cadru interactiv, tinerii și-au verificat cunoștințele despre Uniunea Europeană și au pus întrebări referitoare la modul său de funcționare. Alături de echipa Europe Direct București, orele de informare au fost susținute de formatori precum dna Maria-Denise Theodoru, jurnalist, analist relații internaționale, editor senior la Radio România Actualități, dna Marcela Iacob, expert senior în cadrul Centrului de Informare pentru Instrumente Structurale, Ministerul Fondurilor Europene și dna Florina Stoica, Facultatea de Științe Juridice și Administrative, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”.

Pe parcursul lunii mai, aceste ore de informare europeană au fost urmate de o serie de 8 *atelier creative de lucru*, ce au avut ca tematică *modalitățile de promovare a cetățeniei europene în rândul tinerilor*. În cadrul acestor evenimente, tinerii au avut ocazia să prezinte diverse lucrări și creații, exprimându-și astfel propriile idei cu privire la modalitățile de promovare a cetățeniei europene în societate, spre exemplu: website-uri, eseuri și prezentări, interviuri și mici campanii de informare stradală prin fotografii, desene, picturi, colaje, pliante, rebusuri, poezii, scenete, chestionare, origami, piese vestimentare cu design ecologic și alte proiecte. La sfârșitul susținerii tuturor prezentărilor, autorii celor mai originale și reprezentative lucrări vor fi premiați în cadrul unei festivități.

Din București au participat elevi de la Colegiul Național „Iulia Hașdeu”, Liceul Teoretic „C. A. Rosetti”, Liceul Teoretic „Nichita Stănescu”, Colegiul Economic „Viilor”, precum și studenți membri ai Clubului Studenților Diplomați (CSD), în proiectul Asociației Studenților Economiști din România (ASER). Din județul Ilfov au luat parte la activități elevi de la Liceul Teoretic „Horia Hulubei” (Măgurele), Liceul Teoretic „Traian Lălescu” (Brănești) și Grupul Școlar Economic, Administrativ și de Servicii „Barbu Știrbei” (Buftea).

În afara orelor de informare și a atelierelor de lucru cu tematică europeană, CIED București a fost prezent, alături de Centrul InfoEuropa din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și de Agenția pentru Dezvoltare Regională București-Ilfov (ADRBI) la evenimentul de serbare a zilei de 9 mai, Ziua Europei. Pe de altă parte, reprezentanții CIED București au fost invitați să participe și la evenimente în afara agendei de activități pentru anul 2013: vizita de studiu și documentare la București, organizată de dl prof. dr. univ. Dan-Alexandru Popescu de la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu și serbarea zilei aniversare a Colegiului Tehnic „Media” din București, la invitația doamnei prof. Mihaela Vâjăitu. Totodată, participarea la prezentările programelor *Europa Jurnaliștilor din Amfiteatre* și *Europa, casa noastră*, organizate de Reprezentanța Comisiei Europene în România, a constituit o bună oportunitate de promovare a Centrului.

În data de 30 mai, CIED București a organizat dezbaterea *Tinerii și mobilitatea în spațiul Uniunii Europene - cum gestionăm acest proces?*, în cadrul evenimentului *Erasmus - Ziua Porților Deschise*, inițiat de Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP), în colaborare cu Universitatea Româno-Americană (URA) și Erasmus Student Network România (ESN).

Cu ocazia tuturor acestor evenimente, reprezentanții Europe Direct București au făcut cunoscută activitatea generală a Centrului, oferind totodată participanților și materiale de informare.

Pentru mai multe informații despre activitățile desfășurate, sunteți invitați să accesați secțiunea dedicată CIED București de pe site-ul www.ier.ro - <http://europedirectbucuresti.ier.ro>, precum și contul de Facebook - <https://www.facebook.com/EuropeDirectBucuresti>.

Diana Filip, Laurenția-Mariana Mereuță

Taxarea tranzacțiilor financiare

Institutul European din România, în colaborare cu Banca Națională a României, a organizat în data de 11 iunie 2013 conferința intitulată *Taxarea tranzacțiilor financiare și consecințele sale asupra creșterii economice, stabilității financiare și finanțelor publice*. Parte integrantă a seriei de dezbateri „Politicele României”, evenimentul s-a bucurat de prezența dlui **Valentin Lazea**, economist șef, Banca Națională a României, a dlui **Lucian Liviu Albu**, director, Institutul de Prognoză Economică, Academia Română, membru al Consiliului Fiscal, a dlui **Moisă Altăr**, prof. univ. dr., Academia de Studii Economice, precum și a dlui **Bogdan Moinescu**, conf. univ. dr., Consilier direcție la Banca Națională a României, coordonator al studiului cu același titlu, realizat sub egida IER, în cadrul proiectului de **Studii de Strategie și Politici SPOS 2012**. Dezbaterile au fost moderată de dl **Constantin Rudnițchi**, jurnalist Money Channel, care a oferit o prezentare jurnalistică a problematicei taxei pe tranzacții financiare, realizând astfel introducerea celor doi autori.

Studiul coordonat de dl **Bogdan Moinescu** reprezintă în fapt o analiză economică a impactului cantitativ cu privire la intenția UE de a introduce o taxă pe tranzacțiile financiare, iar prezentarea laborioasă și bine structurată a autorului a oferit o privire de ansamblu atât asupra punctelor forte ale cercetării, cât și asupra limitărilor existente în literatura de specialitate sau a soluțiilor alternative oferite de alte studii realizate pe această tematică. În continuarea prezentării lucrării, dl Moinescu a evidențiat, într-o manieră echilibrată și pozitivă, perspectivele României în raport cu obiectivele europene ale taxei pe tranzacții financiare, iar dl Bogdan Dumitrescu (co-autor) a trecut în revistă, cu argumente pro și contra, diferitele aspecte ale problematicei taxării tranzacțiilor financiare. Studiul oferă un cadru de analiză a efectelor taxei asupra situației finanțelor publice, a stabilității piețelor financiare, a costurilor de intermediere financiară, precum și asupra posibilităților de prevenire a crizelor și a fezabilității tehnice a soluțiilor.

În continuarea prezentării studiului IER, dl **Valentin Lazea** și-a început alocuțiunea printr-o prezentare critică, din perspectivă europeană, a taxei pe tranzacții financiare. Domnia sa a amintit faptul că această taxă, agreată doar de statele din flancul sudic al Europei și de țările finanțatoare, precum Germania și Austria, ar limita capacitatea băncilor de a-și asuma rolul de motoare ale economiei. Mai mult, ea vine în discuție în contextul în care băncile urmăresc ridicarea capitalului înspre pragul de 7,5%, conform Acordului Basel III. Domnia sa a motivat apariția acestei taxe pornind de la dorința comunității internaționale de a „pedepsi” bancheii, considerați a fi principalii vinovați pentru accentuarea crizei, dar și băncile în general, cu toate că doar anumite bănci au declanșat criza utilizând banii contribuabililor în mod incorect. De asemenea, dl Lazea este de părere că această taxă este îndreptată împotriva operațiunilor speculative

întreprinse de anumite bănci. Din punctul său de vedere, există metode mult mai utile pentru responsabilizarea bancheilor și a băncilor, cum ar fi eliminarea opțiunii „golden parachute” sau responsabilizarea bancheilor prin regândirea plafonului salarial. În încheiere, domnia sa a identificat posibilitatea ca această taxă să reprezinte o sursă adițională de resurse pentru buget, precum și o nouă sursă de finanțare a unui fond de rezoluție, cu condiția să aibă un caracter de specificitate.

Taxa pe tranzacții financiare a fost considerată și de către dl **Moisă Altăr** drept o măsură pripită a Comisiei Europene, din moment ce eficiența sa nu a fost analizată înainte de implementare. Mai mult, prof. Altăr este de părere că această taxă nu are potențialul de a duce la o creștere economică semnificativă. În plus, dl **Lucian Liviu Albu** consideră această taxă nu doar un demers pripit, ci și riscant. Dl Albu a subliniat, de asemenea, faptul că implementarea acestui gen de taxe, aplicabile doar pe perioade scurte de timp, poate duce la apariția unor efecte imprevizibile asupra unui sistem economic deja „fragil”. În ceea ce privește studiul IER, atât dl Altăr, cât și dl Albu au evidențiat valoarea demersului științific, considerându-l foarte util atât pentru cercetători, cât și pentru cei care nu activează în domeniul financiar-bancar.

Sesiunea de întrebări și comentarii a subliniat faptul că taxarea tranzacțiilor financiare nu deține potențialul de a descuraja indisciplina din piață, amintindu-se faptul că toate măsurile de acest gen trebuie să ia în considerare criza economică prin care trece România, precum și faptul că această taxare reprezintă o măsură politică cu potențial nefast pentru fondurile de pensii. În încheiere, s-a conturat concluzia că o astfel de taxare nu își găsește utilitatea în sistemul financiar românesc, iar eventuala sa implementare ar trebui să aibă loc doar în baza unui consens la nivelul Uniunii Europene.

Tudor Iacob, Nicolae Gavriileț, stagiați

Către o Strategie Globală Europeană, prin abordări regionale coordonate¹

În contextul unui mediu internațional în continuă schimbare, UE se găsește în situația de a-și adapta politicile în ritmul impus de evoluțiile la nivel global, dacă dorește să joace un rol mai important în vecinătatea sa decât cel din prezent. **Agnes Nicolescu**, șef a.i. al Biroului Studii și Analize din cadrul IER supune atenției noastre o serie de neajunsuri în maniera în care UE abordează provocările din vecinătatea sa și în modul în care construiește o viziune europeană integrată în ceea ce privește problemele globale.

Articolul Către o Strategie Globală Europeană, prin abordări regionale coordonate debutează printr-o perspectivă înviorată asupra modului în care UE ar trebui să abordeze politica de vecinătate, astfel încât să țină aproape statele aspirante, cu scopul de a nu-și pierde interesul în favoarea altor actori, din ce în ce mai activi în regiune în ultimul deceniu. Vecinătatea fiind unul din subiectele de interes esențiale pentru strategia globală europeană, buna sa administrare trebuie să devină o prioritate. Autoarea propune o revizuire a abordării actuale, bazată pe principiile „mai mult pentru mai mult” și „mai puțin pentru mai puțin”, întrucât aceasta tinde către principiul „mai puțin stimulent pentru mai multă reformă”, astfel încât UE să nu-și piardă credibilitatea și atractivitatea în raport cu statele aspirante.

În consecință, UE trebuie să păstreze aproape statele care sunt capabile și dispuse să adopte valorile europene esențiale precum respectul pentru drepturile omului și domnia legii, în contextul crizei economice prelungite, ce a avut efecte vizibile asupra dispoziției statelor membre de a se angaja în acțiuni externe, în cea mai mare parte din cauza lipsei de resurse financiare. Astfel, remodelarea relației cu statele învecinate și chiar cu cele care sunt în afara politicilor de extindere, este imperativă pentru UE. Prin aceasta, autoarea se referă la crearea unor canale de acces către piața europeană pentru statele care sunt capabile să facă față competitivității, precum și la îmbunătățirea actualului regim de mobilitate.

De asemenea, regândirea instrumentelor de putere *soft* nu este de neglijat, întrucât efectele sale sunt numeroase, dar nu imediate. Pentru realizarea acestui obiectiv, UE trebuie să adopte o abordare mai degrabă politică decât una tehnică și să favorizeze formate de cooperare regională, mai cu seamă în vecinătatea de sud și est, cu actori precum Turcia. O asemenea perspectivă ar permite lansarea unor inițiative regionale subscrise valorilor esențiale.

Mai mult decât atât, dezbateră privind Strategia Globală Europeană și revizuirea Strategiei Europene de Securitate sunt componente esențiale ale unei reconsiderări mai cuprinzătoare a cadrului de acțiune externă europeană. Mai precis, revizuirea ar trebui să implice un răspuns coordonat la provocările din vecinătatea Uniunii Europene, unul care să încorporeze o viziune comună și care să contribuie la consolidarea cooperării transatlantice. Un exemplu în acest caz este Afganistanul, unde contribuția UE poate fi semnificativă pentru reconstrucția post-război, pentru informația coordonată și pentru diplomația preventivă.

Articolul întărește ideea necesității unei viziuni comune în efortul care să susțină UE a pretinde un rol de dirijor pe scena internațională. În acest sens, este esențială o realiniere a elementelor care definesc scopul existenței UE în ceea ce privește valorile și interesele sale în acele regiuni în care poate aduce o contribuție pozitivă. Concluziile articolului evidențiază domeniile în care UE poate acționa: respect pentru drepturile omului, domnia legii, securitatea teritorială și creșterea responsabilității față de vecinătate.

Petronela Chirvase, stagiar

proiecte

Stagii de practică la Institutul European din România în cadrul Proiectului POSDRU/90/2.1/S/62955 FACILITAREA TRANZIȚIEI DE LA ȘCOALĂ LA VIAȚA ACTIVĂ PENTRU STUDENȚII DIN DOMENIUL ECONOMIE-AFACERI INTERNAȚIONALE

Institutul European din România, în calitatea sa de instituție parteneră în proiectul POSDRU/90/2.1/S/62955 **Facilitarea tranziției de la școală la viața activă pentru studenții din domeniul economie-afaceri internaționale**, a organizat în perioada 13 - 31 mai 2013 o serie de stagii de practică pentru

un număr total de 9 studenți din cadrul Academiei de Studii Economice, Facultatea de Relații Economice Internaționale (5 studenți), Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (1 student) și Universitatea „Ovidius”, Constanța (3 studenți).

¹ Titlul original: TOWARDS A EUROPEAN GLOBAL STRATEGY, THROUGH COORDINATED REGIONAL APPROACHES. Articol publicat de Agnes Nicolescu în data de 14 mai 2013 pe site-ul *European Global Strategy*: <http://www.euglobalstrategy.eu/nyheter/opinions/towards-a-european-global-strategy-through-coordinated-regional-approaches>.

Programul de practică a avut o durată totală de **42 - 90** ore lucrătoare, desfășurate pe parcursul a **2-3** săptămâni (în funcție de reglementările interne ale fiecărei universități), și a urmărit pe de o parte verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de stagiarilor în cadrul programului de instruire, respectiv transmiterea de noi cunoștințe necesare în viața activă, pe de altă parte.

În acest sens, stagiarii au avut parte de o serie de module de instruire axate pe sporirea cunoștințelor teoretice în domeniul afacerilor europene (prezentarea Sistemului de coordonare al afacerilor europene în România, rolul și maniera de funcționare a IER) ca și în domeniul drepturilor și obligațiilor stagiilor (prezentarea prevederilor legale în vigoare referitoare la derularea stagiilor de practică), în scopul pregătirii pentru viața activă. Rolul orelor de teorie a fost acela de a oferi un ansamblu minimal de cunoștințe stagiilor, cunoștințe menite să îi transforme în cetățeni informați, care pot alege în domeniul profesional și academic în cunoștință de cauză. S-a încercat astfel prevenirea unor eventuale abuzuri cauzate de necunoașterea legislației în vigoare.

Stagiarii au fost implicați activ în activitățile curente ale IER, participând alături de angajați la buna funcționare a acestuia.

Dar „piesa de rezistență” a programului de practică au constituit-o vizitele de studii organizate în instituții naționale și internaționale, precum și participarea la conferințe și alte evenimente.

Agenda stagiului a urmărit prezentarea manierei de funcționare și a problemelor curente ale instituțiilor implicate direct în afaceri europene (Reprezentanța Comisiei Europene în România și Biroul de Informare al Parlamentului European la București etc.). S-a urmărit realizarea unui dialog constructiv pe tematici europene, studenții intrând în contact cu personalul responsabil cu aceste domenii. Prin aceasta a avut loc un transfer direct de cunoștințe practice, clarificându-se totodată o serie de neclarități ale stagiilor în domeniile mai sus menționate.

Considerând că se impune un contact nemijlocit al studenților cu profesioniștii din diferite domenii, programul a inclus participarea la o serie de conferințe și evenimente cu caracter internațional derulate în București în perioada stagiilor de practică. Acestea au abordat aspecte dintre cele mai diverse (egalitatea de șanse, modelul social european etc.), facilitând contactul studenților cu noi aspecte ale vieții active.

La sfârșitul perioadei de practică studenții au avut de întocmit un jurnal al practicii, alături de un studiu de caz dedicat prezentării unui subiect specific desprins în urma perioadei de practică. Apreciem că, în această etapă, proiectul și-a atins obiectivele declarate, permițând interacțiunea sporită a studenților cu mediul profesional din domeniul afacerilor internaționale.

Pentru mai multe detalii cu privire la proiect, vă rugăm vizitați pagina dedicată proiectelor derulate de Institutul European din România (http://www.ier.ro/index.php/site/departament_page/18) respectiv Platforma electronică a proiectului (<http://www.rei.ase.ro/practica/index.html>).

Mihai Sebe

The New EU Diplomat: Beyond Democracy Defending Sesiunea de formare din București, România (16 – 18 mai 2013)

Proiectul *The New EU Diplomat: Beyond Democracy Defending* este creat pentru a dezvolta implicarea tinerilor în cetățenia europeană activă, pentru a favoriza participarea acestora într-un mod creativ și energic la procesele democratice, pentru a le oferi un plus de informații cu privire la diplomația UE, delegațiile UE, procesele de luare a deciziilor în afacerile externe și pentru a înțelege mai bine relațiile externe ale UE după lansarea Serviciului European de Acțiune Externă. Obiectivul său este de a dezvolta o mai bună înțelegere între potențiali lideri UE din patru țări europene (Germania, Republica Slovacă, Ungaria și România) într-un mod interactiv și inovativ. Acest proiect este organizat ca un program de învățare multicultural pentru tineri lideri cu ambiția de a deveni viitori diplomați sau specialiști în domeniul afacerilor UE.

Proiectul a debutat în primul trimestru al anului 2013 prin lansarea componentei de *e-learning*, printr-un program informal de educație axat pe tematici UE, cu contribuția specialiștilor UE, a academicienilor și a experților în domeniu.

Partea a doua este reprezentată de o combinație de sesiuni de formare cu accent pe dimensiunea practică și metodologie de tipul *învățare prin practicare* ("learning by doing"), seminarii, prezentări, exerciții de simulare și debriefinguri personalizate.

Au fost organizate o serie de sesiuni de formare în capitalele țărilor membre implicate în proiect, sesiunea de la București desfășurându-se în perioada

16 - 18 mai, cu un număr de 18 studenți străini din țările participante la proiect.

Institutul European din România și Universitatea Româno - Americană, în calitate de parteneri naționali, au organizat la București o sesiune de formare dedicată procesului de luare a deciziilor în Uniunea Europeană. La sesiune au participat în calitate de vorbitori principali Excelența sa dl Ambasador **Sergiu Celac** și dl **Leonard Orban**, fost comisar european. A fost reliefată gestionarea afacerilor internaționale privite atât din perspectivă națională, cât și europeană. Au fost dedicate sesiuni unor teme precum riscurile asimetrice și luarea deciziilor pornind de la informații obținute în urma analizei de tip *intelligence*.

Inițiatorii proiectului

Slovak Atlantic Commission - Center for European Affairs (<http://www.europeanaffairs.sk/>)

Euro-Atlantic Center (<http://www.eac.sk/>)

Parteneri naționali

Germania

German Atlantic Association (<http://www.deutscheatlantischegesellschaft.de>)

Bringing Europeans Together Association e.V. (BETA) (<http://www.beta-europe.org/>)

Ungaria

FDE - Felsőoktatási Diákszervezetek Egyesülete (<http://www.fde.org.hu/>)

AEGEE - Budapest (<http://www.aegEE-budapest.hu/>)

România

Institutul European din România (www.ier.ro)

Universitatea Româno-Americană (www.rau.ro)

Mihai Sebe

Protocolul nr. 15 de modificare a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, reunit în cea de-a 123-a sesiune (16 mai 2013, Strasbourg), a adoptat Protocolul nr. 15 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Procesul de reformă al Instanței de la Strasbourg a cunoscut mai multe repere importante în ultimii ani: un moment important a fost Protocolul nr. 14 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, adoptat (și semnat de România) în 2004 și intrat în vigoare la 1 iunie 2010, prin care au fost aduse o serie de amendamente procedurale la convenție. Acestea au permis, printre altele, reorganizarea formațiunilor jurisdicționale ale Curții și a competențelor acestora. O altă componentă importantă au constituit-o cele trei conferințe la nivel înalt (Interlaken, Izmir, Brighton) privind viitorul Curții Europene a Drepturilor Omului, desfășurate în perioada 2010 - 2012. Scopul acestor conferințe a fost, pe de o parte,

reafirmarea angajamentului statelor față de drepturile prevăzute în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și, pe de altă parte, identificarea de măsuri pe termen scurt, mediu și lung pentru eficientizarea sistemului de protecție a drepturilor omului.

Văzut ca următorul pas în această direcție pentru a menține eficiența Curții Europene a Drepturilor Omului, Protocolul nr. 15 va introduce următoarele modificări în convenție:

- Includerea în preambul a unei referințe la principiul subsidiarității și la doctrina marjei de apreciere, cu scopul de a consolida transparența și accesibilitatea acestor caracteristici ale sistemului Convenției și de a păstra consecvența cu doctrina marjei de apreciere, astfel cum a fost dezvoltată de Curte în jurisprudența sa;
- Reducerea de la 6 luni la 4 luni a termenului în care plângerea trebuie să fie depusă la Curte. Dezvoltarea unor

tehnologii de comunicare mai rapide, pe de o parte, și durata echivalentă a termenelor de recurs în vigoare în statele membre, pe de altă parte, au constituit argumente pentru reducerea acestui termen;

c) Modificarea criteriului de admisibilitate privind „prejudiciul important” pentru a elimina condiția examinării corespunzătoare a cauzei de o instanță națională. Se va menține cerința de a examina temeinicia cererii dacă respectarea drepturilor omului o impune. Scopul acestei modificări este de a spori efectul maximei *de minimis no curat praetor*;

d) Părțile nu mai au posibilitatea de a se opune desesizării unei camere în favoarea Marii Camere. Scopul acestei măsuri este de a contribui la consecvența jurisprudenței Curții, care și-a declarat intenția de a modifica Regulamentul (art. 72), astfel încât camerele să fie obligate să se desesizeze în favoarea

Marii Camere, în cazul în care intenționează să se abată de la jurisprudența consacrată;

e) S-a înlocuit limita de vârstă a judecătorilor. Astfel, candidații trebuie să aibă vârsta sub 65 ani la data la care lista de trei candidați este prezentată Adunării Parlamentare, conform rolului acesteia de alegere a judecătorilor, în temeiul art. 22 din Convenție. Scopul modificării este de a permite unor judecători cu înaltă calificare să își exercite funcția pe întreaga durată a mandatului de 9 ani și de a consolida astfel coerența compunerii Curții.

Protocolul nr. 15 va fi disponibil pentru a fi semnat de către statele membre la data de 24 iunie 2013.

Costin Fălcută

analiză | opinie

Criza economică și modelul social european

Reprezentanța Comisiei Europene în România a organizat, în data de 29 mai 2013, conferința internațională cu tema: *Criza economică și modelul social european*. La acest eveniment au luat parte reprezentanți ai administrației publice românești, ai sindicatelor și ai mediului academic, precum și ai societății civile. Discuțiile din cadrul celor trei paneluri au urmărit efectele crizei asupra modelului social european și modul în care acestea pot fi contracarate, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivel național.

În prezent, modelul social european trece printr-o criză de imagine, înregistrând o scădere a popularității și a vitezei de implementare. Modelul, alcătuit dintr-un mozaic de idei și perspective, îmbină o serie de trăsături care îl fac unic. Ideea fundamentală promovată de acest model este că progresul economic este inseparabil de cel social. De altfel, pornind de aici, se poate considera că actuala criză își are sursele în capitalismul nefundamentat social.

Având în vedere situația actuală, modelul social european necesită o nouă conceptualizare, care să pornească de la realitățile sociale. Comisia Europeană trebuie să identifice o serie de soluții pentru rezolvarea problemelor persoanelor fără un loc de muncă și, totodată, să reducă impactul negativ al provocărilor demografice, cum ar fi scăderea populației active și creșterea numărului pensionarilor. De asemenea, pentru o eficientizare a rezultatelor, este necesară o particularizare a modelului în funcție de regiunile europene, care au caracteristici economice diferite.

În prezent se poate constata faptul că măsurile de austeritate impuse pentru ieșirea din criză au dus la efecte contrare așteptărilor, generând europesimism în numeroase state europene și, în particular, în România. În consecință, modelul trebuie reconstruit astfel încât să cuprindă politici de creștere, măsuri de ocupare și investiții în coeziune și sprijin social.

Pachetul Social de Investiții propune o serie de acțiuni care să flexibilizeze piața muncii și să creeze o societate dinamică. În acest sens este necesară o schimbare de viziune, care să facă trecerea de la competitivitate economică la protecție socială. Strategia Europa 2020, considerată un răspuns al Uniunii Europene la efectele crizei, demonstrează că UE și-a pierdut fundamentul păcii și al solidarității, înlocuindu-l cu cel al competitivității economice. Investiția socială durabilă și eficientă se poate face prin modernizarea sistemelor sociale, care ar duce la reducerea șomajului și a sărăciei.

O altă provocare cu care se confruntă Uniunea în prezent este cea reprezentată de numărul crescând de tineri aflați în afara ocupării, a sistemului educațional sau a formării profesionale. Bugetul alocat pentru aceștia este unul foarte mic, fiind necesare eforturi sporite din partea autorităților naționale pentru a crește gradul de ocupare. În cazul României, există o serie de strategii care sunt fie în curs de elaborare, fie în curs de implementare, dar efectul nu este unul garantat, având în vedere faptul că se promovează mai mult certificările decât abilitățile efective ale tinerilor. Pentru o mai mare eficiență a rezultatelor, este necesară o revizuire constantă a efectelor actualelor strategii asupra șomajului tinerilor și evaluarea măsurii în care acestea pot constitui o bază pentru „garanția pentru tineret”.

În privința României, pentru a contracara efectele crizei economice, este necesară o creștere a gradului de absorbție a fondurilor europene, precum și o creștere a nivelului investițiilor sociale. Până în prezent se poate constata faptul că politicile românești au favorizat doar capitalul, nu și forța de muncă, ceea ce reprezintă o strategie de subdezvoltare. Discrepanța dintre nivelul de salarizare din România și cel european și faptul că populația activă este numeroasă, dar săracă, au un impact negativ asupra bugetului țării și, la nivel social, conduc la creșterea migrației, fără a stimula competitivitatea pe piața muncii. Un element central care ar trebui să se regăsească și în politicile României îl constituie corelația dintre drepturile economice și cele sociale, care ar putea duce la o dezvoltare durabilă a societății.

Prin intermediul acestei conferințe s-a încercat o mai bună înțelegere a modelului social european, precum și a metodelor prin care acesta poate fi îmbunătățit pentru a se reduce problemele existente (șomajul în rândul tinerilor, efectele crizei economice etc.).

Ana-Maria Anghelescu, stagiar

Capitalismul românesc, încotro?

Reprezentanța Comisiei Europene în România și Fundația Friedrich Ebert (FES) au organizat, în data de 10 iunie 2013, o masă rotundă cu titlul *Capitalismul românesc, încotro? Modelul de creștere economică post-1989*. Încadrându-se în seria de dezbateri *Perspective europene*, lansată de Reprezentanța Comisiei Europene în 2009, evenimentul a fost onorat de prezența domnilor **Daniel Dăianu**, fost ministru de finanțe, profesor SNSPA, **Bogdan Murgescu**, prof. dr., Universitatea București, **Niculae Idu**, șeful Reprezentanței Comisiei Europene în România, **Cristian Pârvulescu**, conferențiar SNSPA. Au participat la dezbateri și domnul **Theodor Paleologu**, fost ministru al culturii, domnul **Valentin Lazea**, economist șef, Banca Națională a României, domnul **Valentin Ionescu**, fost ministru al Privatizării, domnul senator **Mircea Geoană** precum și doamna **Elena Dumitru**, fost ministru al Muncii. Evenimentul a fost totodată prilejuit de apariția publicației FES *Capitalismul românesc, încotro?*, iar dezbaterile au fost moderată de către doamna **Victoria Stoiciu**, director de programe, Fundația Friedrich Ebert, România.

În deschidere, dl Niculae Idu, șeful Reprezentanței Comisiei Europene în România, a oferit o scurtă prezentare a lucrării *Capitalismul românesc, încotro?*, autori Daniel Dăianu și Bogdan Murgescu. Autorii au avut drept scop realizarea unei radiografii a sistemului capitalist românesc, dar și identificarea particularităților definitorii ale acestuia și a posibilelor evoluții viitoare. În acest context, în calitate de moderator al dezbaterii, dna Victoria Stoiciu a prefațat analiza capitalismului românesc, caracterizat prin absența în fază inițială a burgheziei, dar și prin perpetuarea unui sistem de privilegii.

Autorii studiului au realizat o contextualizare atât a cadrului pre-comunist și comunist în România, cât și a perioadei de tranziție post-comuniste. Colaborarea dintre un economist și un istoric a generat o lucrare complexă, care tratează cauzele interne, respectiv fragilitatea instituțională sau modelul economic ineficient, care au dus de-a lungul

timpului la creșterea decalajului instituțional dintre România și Uniunea Europeană. Vorbitoarii au realizat o captivantă expunere a moștenirii trecutului, reflectată în înapoierea României și poziția sa economică periferică, reliefând o serie de cauze majore. Gravele erori de politică începute încă din anii '70, corelate cu existența unor instituții relativ slabe în toate regimurile din România și, totodată, interesul scăzut al elitelor pentru binele societății au reprezentat de-a lungul timpului cauzele longitudinale care au precedat caracterul fragil al economiei românești actuale. Autorii conchid, subliniind specificitatea capitalismului românesc, o „varietate balcano-baltică” a celui occidental, care poate fi totuși dezvoltat și modelat în conformitate cu așteptările Uniunii Europene, cu anumite condiții. Recomandările formulate în lucrare privesc transformarea instituțională, regândirea modelului de creștere economică, dezvoltarea capacităților interne, dar și responsabilizarea cetățenilor (prin consolidarea democrației participative).

Pornind de la prezentarea făcută de către cei doi autori, discuția s-a orientat în continuare spre analiza sistemului capitalist românesc, fiecare invitat formulând puncte de vedere. Dl **Cristian Pârvulescu**, conferențiar SNSPA, a afirmat faptul că insuccesul decidenților de a construi un capitalism eficient a dus la o degenerare a modelului capitalist liberal. În prezent, consideră domnia sa, România este caracterizată de un capitalism sălbatic, iar corupția reprezintă cea mai eficientă metodă pentru evitarea procedurilor anevoioase instituite de birocrăția instituțiilor politizate. În completare, dl **Theodor Paleologu**, fost ministru al culturii, a considerat că în România experimentăm un „capitalism fără capitaliști”, argumentând ineficiența instituțiilor statului prin lipsa de motivație a decidenților de a construi un sistem eficient. Pentru a explica lipsa de eficiență și motivație a instituțiilor, dna **Elena Dumitru**, fost ministru al muncii, a identificat două caracteristici ale capitalismului românesc, moștenite de-a lungul tuturor regimurilor de guvernare. Pe de o parte, este vorba despre faptul că la baza capitalismului se află societatea de statut, nu cea de merit. Pe de altă parte,

consideră dna Dumitru, este vorba despre slaba prezență a capitalului privat responsabil, cu viziune de lungă durată, în raport cu capitalul privat iresponsabil, al cărui principal obiectiv este obținerea unui profit cât mai mare într-o perioadă cât mai scurtă. În viziunea sa, capitalismul din România este caracterizat de un comportament clandestin, care a dus la o scădere a încrederii populației în sistem. Pentru ca instituțiile să obțină capital de imagine, din punctul său de vedere, soluția constă în alocarea unor bugete suficiente pentru educație și formare profesională, ca și în reformarea sistemelor medical și de asigurări de sănătate.

Cu privire la lipsa de credibilitate de care suferă instituțiile statului, dl **Valentin Ionescu**, fost ministru al privatizării, a fost de părere că aceasta se datorează denaturării sistemului, caracterizat de alocarea inegală a resurselor și de prezența mecanismelor de protecție de care beneficiază anumite grupuri de interese. Din punctul său de vedere, această criză instituțională a fost accentuată de apariția corupției și a produs un efect inhibitor asupra capitalului privat. Dl **Valentin Lazea**, economist șef, Banca Națională a României, a pus alocarea inegală a resurselor pe seama unei viziuni defectuoase a decidenților politici, viziune care nu este orientată către dezvoltarea durabilă a României. Astfel, domnia sa a adus în discuție greșeala pe care elitele o fac atunci când consideră că populația defavorizată din

mediul rural ar fi irelevantă pentru economia statului. Prin eliminarea repartițiilor obligatorii la țară pentru profesori și medici, prin înființarea sistemului pensiilor ocupaționale, prin taxarea cu cotă unică de impozitare și prin neglijarea căilor ferate, decidenții au ignorat, după 1990, însemnatul potențial deținut de acest segment de populație, politicile amintite aducând deservicii economiei. În încheiere, dl Lazea a subliniat faptul că România trebuie să depășească tendința actuală de a concepe și a implementa proiecte pe termen scurt și marcate de populism.

Acest punct de vedere a fost susținut și de către dl senator **Mircea Geoană**, care a afirmat că decidenții politici, indiferent de culoarea politică, trebuie să adopte o strategie pe termen lung, prin intermediul căreia să se urmărească contracararea fenomenelor atât de dăunătoare din punct de vedere social și economic. Domnia sa este de părere că România nu este un stat „condamnat” la subdezvoltare, că schimbarea nu va întârzia să apară în cazul în care se va urmări identificarea și implementarea unor politici proprii și specifice statului român, care să vizeze dezvoltarea din interior, recuperarea pârgurilor pierdute de politică economică și realizarea unui sistem economic conform nevoilor și particularităților României.

Tudor Iacob, Nicolae Gavriileț, stagiari

PE

SESIUNEA PLENARĂ LA PARLAMENTUL EUROPEAN 10 – 13 iunie 2013, Strasbourg

Și de această dată sesiunea plenară, prin agenda sa, a reflectat actualitatea europeană complexă, principalele preocupări ale decidenților politici și ale societății civile, precum și rolul de actor internațional al UE.

Comisiile parlamentare au prezentat rapoarte urmate de dezbateri în plen. Astfel, dată fiind extinderea UE, prin apropiata aderare a Croației la 1 iulie 2013, cheltuielile legate de această aderare au făcut obiectul unui proiect de buget rectificativ, susținut de *Comisia pentru buget*. De asemenea, numirea noului comisar european Neven Mimica, nominalizat din partea acestui stat la funcția de Comisar European pentru protecția consumatorilor, a fost aprobată în Parlamentul European cu 565 voturi pentru, după audierea comună organizată de *Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor* și, respectiv, de *mediu, sănătate publică și siguranță alimentară*.

Comisia pentru afaceri juridice a prezentat un raport referitor la îmbunătățirea accesului la justiție: asistența judiciară acordată în litigiile civile și comerciale transfrontaliere. Aceeași comisie a prezentat plenului mai multe cereri de ridicare a imunității parlamentare pentru membri ai PE.

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne a prezentat cereri de protecție internațională prezentate într-unul din statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (reformare). Comisia a prezentat și un raport cu privire la introducerea temporară a controlului la frontierele interne.

Sursa: http://www.flickr.com/photos/european_parliament

În ceea ce privește tema Schengen, libertatea de mișcare este unul dintre cele mai bune rezultate ale celor 50 de ani de integrare europeană, așa cum au afirmat 62% din respondenții la un recent Eurobarometru. PE a aprobat prin pachetul de reformă votat ca inspectorii Schengen să poată face vizite neanunțate pentru a preveni verificările ilegale la granițele interne de către autoritățile naționale.

Dat fiind că aproximativ 330 000 de azilanți au fost înregistrați în statele UE în 2012, PE a abordat tema sistemului european comun de azil. Deputații au votat miercuri structura acestuia, care stabilește procedurile comune și termenele pentru evaluarea cererilor, precum și un set de drepturi pentru azilanții în UE, oprind transferul acestora către statele membre care nu pot face față cererilor.

Comisia pentru dezvoltare a prezentat modificările aduse Acordului de la Cotonou din 23 iunie 2000, care reflectă mai bine tendințele de creștere a regionalizării și de dezvoltare panafricană. S-a afirmat necesitatea ca acțiunile Uniunii Europene de pe scena internațională să promoveze și să încurajeze integrarea regională.

Un raport privind libertatea mass-media în lume a fost supus dezbaterii de *Comisia pentru afaceri externe*. În raport se reamintește că mijloacele de informare libere, independente și pluraliste constituie unul dintre fundamentele democrației și ale pluralismului. Deputații estimează că reglementarea, intimidarea, amenzi și concentrarea proprietății în domeniul media în mâinile oamenilor politici și a celor aflați în conflict de interese sunt elemente susceptibile de a limita libertatea de exprimare. În scopul garantării acesteia, deputații au insistat asupra eliberării potențialului infrastructurilor informatice la scară mondială, prin interoperabilitate și reglementare și au deplâns tentativele de a instaura un "internet închis".

Alte rapoarte și dezbateri au fost dedicate unor subiecte precum crima organizată, corupția și spălarea de bani; cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de agenții fizici (câmpuri electromagnetice); pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat; reutilizarea informațiilor din sectorul public.

Dezbaterea prioritară a acestei sesiuni a avut loc miercuri, 12 iunie, pe marginea declarațiilor Consiliului și ale Comisiei pe tema pregătirilor pentru **reuniunea Consiliului European din 27-28 iunie a.c.** În numele președinției irlandeze a Consiliului, ministrul Lucinda Creighton a reafirmat obiectivul de a îmbunătăți competitivitatea, prin creștere durabilă și creare de locuri de muncă. Temele majore ale reuniunii, decise de președintele Van Rompuy, sunt Semestrul european, combaterea șomajului în rândul tinerilor (subiect abordat și de Comunicarea Comisiei din luna martie a.c.), îmbunătățirea accesului la finanțare, continua adâncire a Uniunii economice și monetare. În ceea ce privește Semestrul european, vor fi formulate recomandări specifice pentru fiecare stat membru, va fi reafirmată necesitatea consolidării fiscale, ca parte a efortului de a accelera reformele structurale.

Din partea Comisiei, președintele José Manuel Barroso a declarat că anii de creștere negativă se reflectă acum în cifrele ridicate ale șomajului și ale sărăciei în multe părți din Europa. Cu toate aceste dificultăți, statele membre și Comisia reușesc să facă față provocărilor.

Și în această sesiune, dezbaterile au privit și cazuri de încălcare a drepturilor omului în diferite țări de pe glob, cum ar fi Azerbaidjan, Rusia sau situația din Turcia.

Pentru informații detaliate, vizitați <http://www.europarl.europa.eu/plenary/ro/debates.html>

Mariana Bara

Redactor-șef: Oana Mocanu
Redactori: Mariana Bara, Mihai Sebe
Grafică & DTP: Monica Dumitrescu
Versiunea în limba engleză: Raluca Brad, Nicolae Gavriț (stagiar), Ionela Haralambie, Mihaela Papa

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96 / 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.ro
Web: www.ier.ro